

SPRÁVA O VÝSLEDKOV testu malých a stredných podnikov

Preambula

Test malých a stredných podnikov (ďalej len test MSP) je vykonávaný v súlade s oznámením Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov - „**Najskôr myslieť v malom**“ Iniciatíva „Small Business Act“ pre Európu SEK (2008) 2101, SEK (2008) 2102, odporúčaním Komisie č. 2003/361/ES, ako i v súlade s § 10 zákona č. 290/2016 Z. z. o podpore malého a stredného podnikania a o zmene a doplnení zákona č. 71/2013 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej len „**zákona o podpore MSP**“) a bodom 6. Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov schválenej uznesením vlády Slovenskej republiky zo 14. januára 2015 v znení uznesenia vlády SR č. 513 zo 16. septembra 2015 a uznesenia vlády SR č. 76 z 24. februára 2016 (ďalej len „**Jednotná metodika**“).

Bod 6.2. Jednotnej metodiky ustanovuje, že **test MSP** vykoná Združenie právnických osôb s účasťou Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky, ktorého záujmom a poslaním je podpora a rozvoj malého a stredného podnikania v Slovenskej republike, pričom konkrétne ho vykonáva analytický odbor tohto združenia - **Centrum lepšej regulácie** (ďalej len „Centrum lepšej regulácie“) v spolupráci s predkladateľom. V rámci testu MSP preskúma špecifické vplyvy predkladaného návrhu na mikro, malé a stredné podniky. **Výsledky testu MSP** sú podľa bodu 6.3. Jednotnej metodiky **súčasťou analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie**.

Názov a cieľ materiálu:

Pripravovaný návrh z dielne poslancov NR SR, ktorým sa mení a dopĺňa **zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce** v znení neskorších predpisov a ktorým sa dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „návrh“) **má podľa verzie schválenej v 3. čítaní v NR SR za cieľ:**

1. **zvýšiť minimálnu výšku mzdového zvýhodnenia poskytovaného za nočnú prácu zo súčasnej sadzby 20 % sumy minimálnej mzdy v eurách za hodinu za každú hodinu nočnej práce pre**
  - a) **rizikových zamestnancov** (3. a 4. kategória) – **od 1.5.2018 na 35 % sumy minimálnej mzdy v eurách za hodinu, od 1.5.2019 na 50 % sumy minimálnej mzdy v eurách za hodinu,**
  - b) **tzv. všeobecných zamestnancov** (ktorých práca si vyžaduje aj výkon v noci – t. j. napr. potravinový, automobilový priemysel) – **od 1.5.2018 na 30 % sumy minimálnej mzdy v eurách za hodinu (pri uplatnení derogačnej klauzuly 25 %), od 1.5.2019 na 40 % sumy minimálnej mzdy v eurách za hodinu (pri uplatnení derogačnej klauzuly 35 %),**
2. **zvýšiť minimálnu výšku mzdového zvýhodnenia za prácu vo sviatok zo súčasnej sadzby 50 % priemerného zárobku zamestnanca na 100 % priemerného zárobku zamestnanca,**
3. **zaviesť nové osobitné mzdové zvýhodnenie za prácu v sobotu**, za ktorú zamestnancovi popri dosiahnutej mzde bude patriť mzdové zvýhodnenie – **od 1.5.2018 najmenej vo výške 25 % sumy minimálnej mzdy v eurách za hodinu, od 1.5.2019 najmenej vo výške 50 % sumy minimálnej mzdy v eurách za hodinu,**
4. **zaviesť nové osobitné mzdové zvýhodnenie za prácu v nedeľu**, za ktorú zamestnancovi popri dosiahnutej mzde bude patriť mzdové zvýhodnenie – **od 1.5.2018 najmenej vo výške**

50 % sumy minimálnej mzdy v eurách za hodinu, od 1.5.2019 najmenej vo výške 100 % sumy minimálnej mzdy v eurách za hodinu.

(pozn.: k opatreniam sa text správy viackrát vracia používajúc pri tom ich horeuvedené číselné označenie)

I. časť: Zhrnutie výsledkov testu MSP

a) Možnosť použitia alternatívnych alebo zmiernujúcich opatrení

ÁNO / NIE

Konkrétne **alternatívne návrhy Centra lepšej regulácie** sú uvedené v časti II. písm. b) testu MSP, nakoľko však návrh neprešiel prípravnou fázou legislatívneho procesu, t. j. absentovali konzultácie s podnikateľským prostredím podľa bodu 5. Jednotnej metodiky, iné oficiálne alternatívne návrhy neboli zvážené.

b) Identifikácia nadmernej / nežiaducej transpozície práva Európskej únie – efekt gold-plating

ÁNO / NIE

Nakoľko Centrum lepšej regulácie **neidentifikovalo právo EÚ, ktoré by bolo zdrojom novej transpozície resp. akýkoľvek medzinárodný záväzok**, efekt gold-platingu nebol predmetom analýzy.

c) Medzinárodné porovnanie a best practices členských štátov EÚ

ÁNO / NIE

Centrum lepšej regulácie vykonalo **medzinárodné porovnanie predmetnej regulácie vo vybraných členských štátoch EÚ**, ktorej výsledok je uvedený v časti III. testu MSP.

II. časť: Popis jednotlivých krokov vykonaných v rámci testu MSP

a) Procesný postup predkladateľa regulácie

Centrum lepšej regulácie **oslovilo zástupcov Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR** (ďalej len „ministerstvo“) na základe medializovaných informácií o príprave návrhu prvýkrát **02. 10. 2017** s cieľom nadviazať spoluprácu pri príprave na výkon testu MSP. Odpoveďou mu bolo, že návrh sa spracováva. **Centrum lepšej regulácie** s ministerstvom komunikovali prostredníctvom mailov ešte 11.10.2017. Následne, po informácii, že návrh napokon predkladajú **poslanci NR SR, boli títo oslovení mailom zo dňa 28.11.2017**, doposiaľ bez reakcie. Centrum lepšej regulácie následne nadviazalo kontakt so spoločnosťou TREXIMA Bratislava, spol. s r. o., ktorá mala vykonávať predbežnú kvantifikáciu pre ministerstvo. Na základe nimi poskytnutých dát Centrum lepšej regulácie chcelo pristúpiť k testovaniu návrhu na MSP, avšak ministerstvo k sprostredkovaniu dát nedalo súhlas.

Na základe horeuvedeného, keďže návrh nebol predložený ministerstvom podľa postupu, ktorý ustanovuje Jednotná metodika, ale poslancami NR SR podľa pravidiel zákona č. 350/1996 Z. z.

o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej len „rokovací poriadok NR SR“), absentovali v procese jeho prípravy:

- a) **uverejnenie predbežnej informácie** spôsobom a postupom podľa § 9 zákona č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o tvorbe právnych predpisov“) na portáli Slov-Lex, ako aj jej zaslanie na adresu dolozka@mhrsr.sk v súlade s bodom 5.7. Jednotnej metodiky,
- b) **vykonanie konzultácií s podnikateľským prostredím** podľa bodu 5. Jednotnej metodiky,
- c) **predbežné pripomienkové konanie** podľa bodu 7. Jednotnej metodiky,
- d) **vykonanie testu MSP** podľa § 10 zákona o podpore MSP a bodu 6. Jednotnej metodiky,
- e) **medzirezortné pripomienkové konanie** podľa § 10 zákona o tvorbe právnych predpisov,
- f) **záverečné posúdenie** podľa bodu 9. Jednotnej metodiky,

a v rámci jeho obsahových náležitostí absentovali:

- i. **doložka vybraných vplyvov a analýza vplyvov na podnikateľské prostredie** podľa § 7 ods. 1 písm. c) zákona o tvorbe právnych predpisov,
- ii. **správa o účasti verejnosti na tvorbe právneho predpisu** podľa § 7 ods. 1 písm. d) zákona o tvorbe právnych predpisov.

Centrum lepšej regulácie napriek horeuvedeným skutočnostiam vykonalo v rámci dostupných dát test MSP a zároveň sa pokúsilo o predloženie alternatívnych riešení, ktorých znenie je obsahom časti II. písm. b) testu MSP.

Absencia konzultácií s podnikateľským prostredím, ktorých cieľom je podľa Zásad a odporúčaní Jednotnej metodiky:

- i. nájsť nový pohľad na problém,
- ii. určiť všetky dotknuté subjekty,
- iii. identifikovať alternatívne riešenia,
- iv. poskytnúť nezávislú kontrolu posúdenia vplyvov,
- v. zmierniť riziko nepredvídateľných dôsledkov,
- vi. získať relevantné údaje a informácie,
- vii. nájsť rovnováhu medzi protichodnými záujmami,
- viii. zvýšiť pochopenie návrhu a zlepšiť pripravenosť dotknutých subjektov na implementáciu daného riešenia,
- ix. zabezpečiť hladší priebeh schvaľovania predkladaného materiálu,
- x. zvýšiť transparentnosť a kredibilitu schvaľovacieho procesu,

však možnosti testovania vplyvov na MSP významne zúžila.

b) Meranie vplyvu regulácie

Pri vyčíslňovaní nákladov sociálneho balíčka na sektor MSP sme sa kvôli absencii oficiálnych dát od predkladateľov materiálu a zároveň extrémne nízkej miery odozvy zo strany oslovených podnikov museli spoliehať na niekoľko málo firiem, ktoré s nami boli ochotné spolupracovať a sprístupnili nám objem odpracovaných hodín počas sviatkov, víkendov a nočných hodín. Celkovo sme získali údaje od **troch organizácií – pekárne, ubytovacieho zariadenia a neziskovej organizácie zaoberajúcej sa reintegráciou závislých osôb**. Každá z dotknutých organizácií produkuje svoje výrobky, resp. poskytuje svoje služby, vo veľkej miere aj počas sviatkov, víkendov a nočných hodín a teda predstavujú vhodných kandidátov na skúmanie dopadov sociálneho balíčka na podnikateľské prostredie. **Navýšenie mzdových príplatkov bude mať zásadný vplyv na celkovú výšku mzdových nákladov všetkých vyššie uvedených organizácií, čo môže v konečnom dôsledku znamenať zníženie objemu výroby, resp. rozsahu poskytovaných služieb počas víkendov, sviatkov a nočných hodín.**

Najkompletnejšie údaje nám poskytlo ubytovacie zariadenie – hotel, poskytujúci svoje služby na strednom Slovensku.

		odpracované hodiny za mesiac	hodinová hrubá sadzba	celkové hrubé mzdy za mesiac	celkové hrubé mzdy za rok
celkovo	2017	5557	2,5000	13 892,50	166 710,00
	2018	5557	2,7586	15 329,66	183 955,86
	2019	5557	2,8736	15 968,39	191 620,69

			odpracované hodiny za mesiac	hodinový hrubý príplatek	celkové hrubé príplatky za obdobie	celkové hrubé príplatky za rok
soboty	2017	01/2017 - 12/2017	1023	0,0000	-	-
		01/2018 - 04/2018	1023	0,0000	-	5 644,14
	05/2018 - 12/2018	0,6897		5 644,14		
	2019	01/2019 - 04/2019	1023	0,7184	2 939,66	14 698,28
		05/2019 - 12/2019		1,4368	11 758,62	
	nedele	2017	01/2017 - 12/2017	678	0,0000	-
01/2018 - 04/2018			678	0,0000	-	7 481,38
05/2018 - 12/2018		1,3793		7 481,38		
2019		01/2019 - 04/2019	678	1,4368	3 896,55	19 482,76
		05/2019 - 12/2019		2,8736	15 586,21	
sviatok		2017	01/2017 - 12/2017	145	1,2500	2 718,75
	01/2018 - 04/2018		145	1,3793	800,00	5 200,00
	05/2018 - 12/2018	2,7586		4 400,00		
	2019	01/2019 - 04/2019	145	2,8736	6 250,00	6 250,00
		05/2019 - 12/2019		2,8736	6 250,00	
	nočné	2017	01/2017 - 12/2017	350	0,5000	2 100,00
01/2018 - 04/2018			350	0,5517	772,41	3 089,66
05/2018 - 12/2018		0,8276		2 317,24		
2019		01/2019 - 04/2019	350	0,8621	1 206,90	4 425,29
		05/2019 - 12/2019		1,1494	3 218,39	

Tab. 1: Ubytovacie zariadenie - Celkové hrubé mzdy plus príplatky

Údaje poskytnuté prevádzkovateľom ubytovacieho zariadenia boli za mesiac august 2017. Ako možno vidieť z tabuľky vyššie, celkovo zamestnanci hotela odpracovali v auguste minulého roku 5557 hodín, pričom im bola vyplácaná minimálna hodinová hrubá mzda vo výške 2,50 €. Celkovo teda predstavovali hrubé mzdy za august 13 892,50 €. Ak predpokladáme, že každý mesiac v roku odpracovali zamestnanci rovnaký počet hodín ako v auguste, potom celkové hrubé mzdy za rok 2017 predstavovali 166 710,00 €. Z celkovo odpracovaných 5557 hodín v auguste pripadlo 1023 hodín na sobotu, 678 hodín na nedeľu, 145 hodín na sviatok a 350 hodín na nočnú prácu. Za prácu vykonanú počas víkendu nevyplatil zamestnávateľ svojim zamestnancom žiadne príplatky. Za prácu vykonanú počas sviatku vyplácal zamestnávateľ zákonom stanovený minimálny mzdový príplatek vo výške 50 % minimálnej hrubej hodinovej mzdy, čo predstavovalo 1,25 € za hodinu. Pri celkovom počte 145 odpracovaných hodín počas sviatočných dní v auguste 2017 teda predstavuje celková suma príplatkov 181,25 €. Ak uvažíme, že v roku 2017 bolo oficiálne 15 sviatkov a súčasne predpokladáme, že počas každého z nich pracovali zamestnanci hotela 145 hodín, potom celková suma vyplatených

príplatkov za prácu počas sviatkov predstavovala v roku 2017 2718,75 €. Za prácu vykonávanú počas nočných hodín (medzi 22:00 – 6:00) prináleží zamestnancovi príplatok vo výške 20 % hrubej hodinovej minimálnej mzdy, t. j. 0,50 €/hod, čo pri súhrnnom počte 350 odpracovaných hodín predstavuje za august 2017 celkovo 175 €. Ak predpokladáme, že každý mesiac odpracovali zamestnanci hotela rovnaký počet hodín v noci, potom celková suma vyplatených príplatkov za prácu v noci predstavovala 2100 €. Hrubé mzdy, vrátane všetkých príplatkov za prácu v noci a počas sviatkov, predstavovali 171 528,75 €, čo znamená, že celkové mzdové náklady zamestnávateľa boli vo výške 231 906,87 € (=171 527,75 €*1,352).

		súčet hrubej mzdy (A)	koeficient odvodov zamestnávateľa (B)	celkové mzdové náklady (A)*(B)	rozdiel absolútny	rozdiel percentuálny
spolu	2017	171 528,75	1,352	231 906,87		
	2018	205 371,03	1,352	277 661,64	45 754,77	19,73%
	2019	236 477,01	1,352	319 716,92	87 810,05	37,86%

Tab. 2: Ubytovacie zariadenie - Celkové mzdové náklady

Pri výpočte príplatkov za roky 2018 a 2019 vychádzame z predpokladu, že napriek zmenám vo výške príplatkov nenastane u zamestnávateľa zmena správania (napr. obmedzený režim prevádzky počas víkendu), čo je v prípade ubytovacieho zariadenia zmysluplný predpoklad. Ako bolo už zmienené v právnickej časti tohto textu, príplatky za prácu cez víkendy budú zvyšované v dvoch etapách, zároveň budú poplatky diferencované v závislosti od toho, či sa práca vykonáva v sobotu alebo v nedeľu. Od 1.5.2018 má byť príplatok za prácu v sobotu minimálne vo výške 25 % minimálnej hodinovej mzdy, a príplatok za prácu v nedeľu minimálne vo výške 50 % minimálnej hodinovej mzdy. Následne, od 1.5.2019 sa majú tieto príplatky zvyšovať do výšky 50 % (sobota), resp. 100 % (nedeľa) minimálnej hodinovej mzdy. Príplatky za prácu vo sviatkov sa zvyšujú z 50 % na 100 % priemernej hodinovej mzdy s platnosťou od 1.5.2018. Príplatky za prácu v noci sa u tzv. všeobecných zamestnancov (t. j. tých, ktorých práca si vyžaduje výkon aj v noci, napr. aj v hotelierstve) zvyšujú z 20 % minimálnej hodinovej mzdy na 30 % (od 1.5.2018), resp. 40 % (od 1.5.2019). Pri výpočtoch pre rok 2018 sme použili v súčasnosti platnú minimálnu hodinovú mzdu vo výške 2,7586 €. Pri výpočtoch pre rok 2019 sme použili minimálnu hodinovú mzdu vo výške 2,8736 €, ktorá reflektuje ambície súčasnej vlády SR ustanoviť minimálnu mesačnú mzdu vo výške 500 €. V nadväznosti na dátum účinnosti nových príplatkov (od 01.05.2018 resp. 2019) sme boli pri výpočtoch nútení rozdeliť kalendárne roky 2018 a 2019 na dve časti – pred májom kalendárneho roka a po máji kalendárneho roka, čo je možné vidieť v Tab. 1. Z výsledkov jasne vyčnieva vplyv zavedenia príplatkov za prácu počas víkendu, ktorého následkom zamestnávateľovi významne vzrastú mzdové náklady - zo súčasných 0 € na 14 698,28 € za prácu v sobotu a až 19 482,76 € za prácu v nedeľu.

	výška superhrubých príplatkov	rozdiel absolútny	rozdiel percentuálny
2017	6 514,95		
2018	28 953,31	22 438,36	344%
2019	60 645,75	54 130,80	831%

Tab. 3 Ubytovacie zariadenie – Celkové zmeny v príplatkoch

Ako možno vidieť z Tab. 3 vyššie, v absolútnom vyjadrení budú príplatky za rok 2018 **vyššie o viac než 22 400 €**, čo predstavuje **nárast o takmer 350 %**. V roku 2019 budú príplatky v porovnaní s rokom 2017 vyššie dokonca **o viac ako 54 000 €**, čo predstavuje **nárast až 831 %!** Z tabuľky celkových mzdových nákladov (Tab. 2) zároveň vyplýva, že celkové mzdové náklady budú pre

zamestnávateľa v roku 2018 v porovnaní s rokom 2017 **vyššie o viac než 45 000 €**, čo predstavuje **nárast o takmer 20 %**. V roku 2019 budú mzdové náklady v porovnaní s rokom 2017 vyššie o takmer **88 000 €**, čo predstavuje takmer **38 %**. Z vyššie uvedených čísel teda možno konštatovať, že ubytovacie zariadenie bude mať jednoznačne „hlboko do vrečka“, pričom sa nedá vylúčiť ani možnosť, že rast tržieb neudrží krok s rastom mzdových nákladov, čím bude značne ovplyvnený hospodársky výsledok ubytovacieho zariadenia.

			odpracované hodiny za mesiac	hodinový hrubý príplatok	celkové hrubé príplatky za obdobie	celkové hrubé príplatky za rok
soboty	2017	01/2017 - 12/2017	167	0,0000	-	-
		01/2018 - 04/2018	167	0,0000	-	921,38
	05/2018 - 12/2018	0,6897		921,38		
	2019	01/2019 - 04/2019	167	0,7184	479,89	2 399,43
		05/2019 - 12/2019		1,4368	1 919,54	
	nedele	2017	01/2017 - 12/2017	83	0,0000	-
01/2018 - 04/2018			83	0,0000	-	915,86
05/2018 - 12/2018		1,3793		915,86		
2019		01/2019 - 04/2019	83	1,4368	477,01	2 385,06
		05/2019 - 12/2019		2,8736	1 908,05	
sviatok		2017	01/2017 - 12/2017	43	1,9397	1 251,08
	01/2018 - 04/2018		43	2,0386	350,64	2 279,13
	05/2018 - 12/2018	4,0772		1 928,49		
	2019	01/2019 - 04/2019	43	4,2932	2 769,14	2 769,14
		05/2019 - 12/2019		4,2932		
	nočné	2017	01/2017 - 12/2017	1088	0,5000	6 528,00
01/2018 - 04/2018			1088	0,5517	2 401,10	9 604,41
05/2018 - 12/2018		0,8276		7 203,31		
2019		01/2019 - 04/2019	1088	0,8621	3 751,72	13 756,32
		05/2019 - 12/2019		1,1494	10 004,60	

Tab. 4 Pekáreň - Zmeny v príplatkoch

Okrem ubytovacieho zariadenia nám poskytli údaje ďalšie dve organizácie – malá pekáreň pôsobiaca na západnom Slovensku a nezisková organizácia zaoberajúca sa reintegráciou závislých ľudí. Dotknuté spoločnosti nám však poskytli dáta v obmedzenej forme – z tohto dôvodu sme neboli schopní vykonať analýzu v takej hĺbke, akú sme použili pri ubytovacom zariadení. Od týchto organizácií sme dostali údaje o celkovom počte odpracovaných hodín za mesiac počas nocí, víkendov a sviatkov, no nedostali sme údaj o celkovom počte odpracovaných hodín. Z tohto dôvodu sme neboli schopní vyrátať celkové zmeny v mzdových nákladoch týchto zamestnávateľov, ale len zmeny v príplatkoch.

Tab. 4 obsahuje prehľad hrubých príplatkov, ktoré zamestnanci tejto pekárne dostali v roku 2017, a ktoré môžu očakávať v rokoch 2018 a 2019 za nasledujúcich predpokladov: počet odpracovaných hodín v noci a počas sviatkov a víkendov zostane nezmenený aj počas nasledujúcich dvoch rokov; priemerný hrubý mesačný príjem pekára v roku 2017 bol 691 €¹ a počas nasledujúcich dvoch rokov

¹ <https://www.platy.sk/platy/polnohospodarstvo-a-potravinarstvo/pekar>

bude rásť o 5,1 % (2018), resp. 5,3 % (2019)². Nakoľko pekárne vyrábajú svoje výrobky z veľkej časti v nočných hodinách, nárast príplatkov za prácu v noci bude tvoriť najvýznamnejšiu časť celkovo zásadne zvýšených mzdových príplatkov – zo súčasných 6528 € porastú príplatky za prácu v noci až na úroveň 13 756,32 € v roku 2019.

	výška superhrubých príplatkov	rozdiel absolútny	rozdiel percentuálny
2017	10 517,31		
2018	18 550,50	8 033,19	76%
2019	28 811,05	18 293,74	174%

Tab. 5 Pekáreň – Celkové zmeny v príplatkoch

Ako možno vidieť z tab. 5, celkovo stúpnu príplatky v dotknutej pekárni medzi rokmi 2017 a 2018 o viac než **8 030 € (+ 76 %)**, a medzi rokmi 2017 a 2019 až dokonca o takmer **18 300 € (+ 174 %)**. Aj v tomto prípade sa teda jedná o zásadné zvýšenie mzdových nákladov (ktoré však kvôli absencii dát nevieme presne vyčíslieť), ktoré s vysokou pravdepodobnosťou negatívne ovplyvní hospodársky výsledok danej spoločnosti.

Navýšenie príplatkov sa nedotkne výlučne podnikateľov, ale napr. aj neziskových organizácií, ktoré často supľujú úlohu štátu pri starostlivosti o zraniteľné skupiny osôb (napr. dôchodcovia, mladiství, ľudia s ťažkým mentálnym a fyzickým postihnutím) a tým pádom vykonávajú spoločensky prospešnú prácu. Pri pohľade na vplyvy sociálneho balíčka na jednu z takýchto organizácií však možno konštatovať, že aj im sa výrazným spôsobom navýšia mzdové náklady, čo môže pri často nestálych zdrojoch príjmov týchto organizácií vyústiť do značných prevádzkových problémov.

Tab. 6 obsahuje prehľad hrubých príplatkov, ktoré dostali zamestnanci nami osloveného resocializačného zariadenia v roku 2017, a ktoré môžu očakávať v rokoch 2018 a 2019 za nasledujúcich predpokladov: počet odpracovaných hodín v noci a počas sviatkov a víkendov zostane nezmenený aj počas nasledujúcich dvoch rokov; priemerný hrubý mesačný príjem sociálneho pracovníka v roku 2017 bol 701 €³ a počas nasledujúcich dvoch rokov bude rásť o 5,1 % (2018), resp. 5,3 % (2019). V prípade resocializačného zariadenia je zrejmé, že najzásadnejšie navýšenie príplatkov súvisí so zavedením príplatkov za prácu v sobotu a nedeľu. V porovnaní s rokom 2017 by mali byť príplatky pre zamestnancov zariadenia vyššie o takmer **4385 € (+ 142 %)** v roku 2018, pričom v roku 2019 by mali byť v porovnaní s rokom 2017 vyššie o **10 325 € (+ 335 %)**.

Z uvedených kalkulácií teda jasne vyplýva, že **sociálny balíček bude mať na podnikateľov značne negatívny vplyv - zásadné zvýšenie mzdových nákladov bude musieť byť vykompenzované rastom tržieb, inak hrozí významné zhoršenie hospodárskeho výsledku firiem.**

² Aktualizácia strednodobej predikcie P4Q-2017, Odbor ekonomických a menových analýz NBS

³ <https://www.platy.sk/platy/zdravotnictvo-a-socialna-starostlivost/socialny-pracovnik>

			odpracované hodiny za mesiac	hodinový hrubý príplatok	celkové hrubé príplatky za obdobie	celkové hrubé príplatky za rok
soboty	2017	01/2017 - 12/2017	117	0,0000	-	-
	2018	01/2018 - 04/2018	117	0,0000	-	645,52
		05/2018 - 12/2018		0,6897	645,52	
	2019	01/2019 - 04/2019	117	0,7184	336,21	1 681,03
		05/2019 - 12/2019		1,4368	1 344,83	
nedele	2017	01/2017 - 12/2017	117	0,0000	-	-
	2018	01/2018 - 04/2018	117	0,0000	-	1 291,03
		05/2018 - 12/2018		1,3793	1 291,03	
	2019	01/2019 - 04/2019	117	1,4368	672,41	3 362,07
		05/2019 - 12/2019		2,8736	2 689,66	
sviatok	2017	01/2017 - 12/2017	22	2,0144	664,74	664,74
	2018	01/2018 - 04/2018	22	2,1171	186,30	1 210,98
		05/2018 - 12/2018		4,2342	1 024,68	
	2019	01/2019 - 04/2019	22	4,4586	1 471,34	1 471,34
		05/2019 - 12/2019		4,4586		
nočné	2017	01/2017 - 12/2017	269	0,5000	1 614,00	1 614,00
	2018	01/2018 - 04/2018	269	0,5517	593,66	2 374,62
		05/2018 - 12/2018		0,8276	1 780,97	
	2019	01/2019 - 04/2019	269	0,8621	927,59	3 401,15
		05/2019 - 12/2019		1,1494	2 473,56	

Tab. 6 Resocializačné zariadenie - Zmeny v príplatkoch

	výška superhrubých príplatkov	rozdiel absolútny	rozdiel percentuálny
2017	3 080,86		
2018	7 465,95	4 385,09	142%
2019	13 405,89	10 325,03	335%

Tab. 7 Resocializačné zariadenie – Celkové zmeny v príplatkoch

Finančné prínosy

Identifikácia finančných prínosov, ktoré posudzovaná regulácia môže mať na MSP.

Žiadne.

Spoločenské prínosy

Identifikácia spoločenských prínosov, ktoré posudzovaná regulácia môže mať na MSP.

Podľa dôvodovej správy predkladateľov sa z hľadiska vplyvu na podnikateľské prostredie očakáva **negatívny vplyv z dôvodu zvýšenia mzdových nákladov zamestnávateľov**. Tieto dopady môžu byť podľa slov predkladateľov zmiernené, ak sa naplní jeden z cieľov návrhu, a to **znižit' rozsah práce v noci, sobotu, nedeľu a vo sviatok**. **Centrum lepšej regulácie neidentifikovalo žiadne spoločenské prínosy pre MSP.**

Iné prínosy

Identifikácia iných prínosov, ktoré posudzovaná regulácia môže mať na MSP.

Predkladateľ iné prínosy na MSP neuvádza, **Centrum lepšej regulácie neidentifikovalo žiadne iné prínosy pre MSP.**

c) Návrh alternatívnych možností a zmierňujúcich opatrení

Centrum lepšej regulácie, napriek absencii konzultácií s podnikateľským prostredím, vypracovalo zoznam nasledujúcich alternatívnych možností a zmierňujúcich opatrení, ktoré – ak už má dôjsť k zvýšeniu či ustanoveniu zákonného zvýhodnenia za prácu v noci, cez sviatok, v sobotu a v nedeľu – predstavujú vhodný **kompromis**, v dôsledku ktorého by sa nielen zamestnancom zvýšili mzdy, ale zároveň by pre mnohé MSP zvýšenia či ustanovenia zákonného zvýhodnenia za dané práce neboli likvidačné. Prostredníctvom tohto testu MSP ich adresujeme predkladateľom, ktorí v dôvodovej správe v časti „A.4. Alternatívne riešenia“ uvádzajú „bezpredmetné“, s čím Centrum lepšej regulácie nesúhlasí, naopak sem by som ešte pridala niečo

1. Alternatívne alebo zmierňujúce opatrenie združenia na podporu MSP	<u>Princíp „Najskôr myslieť v malom“ vo vzťahu k MSP</u> Centrum lepšej regulácie hneď v úvode návrhu riešenia chce poukázať na potrebu prihliadať na agendu lepšej regulácie v prospech MSP, ktorú zastrešuje Iniciatíva Európskej Komisie „Small Business Act“ pre Európu, spolu s Odporúčaním "Lepšia regulácia" ako aj Odporúčanie Rady OECD pre regulačnú politiku a vládnutie. Sprievodným heslom tejto agendy je vytváranie regulačných pravidiel podľa zásady „najskôr myslieť v malom“, t. j. aby orgány verejnej správy reagovali na potreby MSP, aby sa prispôbili nástroje verejnej politiky práve ich potrebám – a to je možné najmä prostredníctvom regulácie z obsahovej stránky nastavenej tak, aby prihliadala na špecifiká MSP (zjednodušené pravidlá napr. vo forme výnimiek z povinností, prechodných období, znížených sadzieb, zjednodušených formulárov, atď.). Preto cieľom predložených návrhov je nachádzanie kompromisu v prospech uplatnenia princípu „najskôr myslieť v malom“ vo vzťahu k MSP.
2. Alternatívne alebo zmierňujúce opatrenie združenia na podporu MSP	<u>Oslobodenie mzdového zvýhodnenia od povinných platieb štátu</u> Riešením zníženia nákladov MSP a zároveň ponechaním tej podstaty návrhu, ktorá spočíva vo zvýšení miezd zamestnancov, je oslobodenie príplatkov a) do určitej sumy,

	<p>b) navýšených resp. novo ustanovených, alebo c) v plnej vyplatenej výške</p> <p>od dane a odvodov.</p> <p>Príkladom je obdobná právna úprava v Nemecku, kde zákon ustanovuje oslobodenie od dane ako aj od sociálneho poistenia vyplatených príplatkov za prácu cez víkend, v noci a počas sviatkov do určitej výšky, v Rakúsku sú rovnako príplatky za prácu cez víkend, v noci a počas sviatkov oslobodené od dane do výšky 360 eur mesačne.</p>
--	--

III. časť: Medzinárodné porovnanie a best practices členských štátov EÚ

Centrum lepšej regulácie vykonalo **medzinárodné porovnanie predmetnej regulácie vo vybraných členských štátoch EÚ**, ktorého výsledkom, v rámci jednotlivých príplatkov, ktoré návrh upravuje, je:

1. mzdové zvýhodnenie za nočnú prácu

- A. nie je zákonom upravené vo Veľkej Británii,
- B. v Českej republike zákon ustanovuje vo výške 10 % priemerného hodinového zárobku zamestnanca,
- C. v Maďarsku zákon ustanovuje vo výške 15 % priemerného hodinového zárobku zamestnanca,
- D. v Estónsku zákon ustanovuje vo výške 25 % priemerného hodinového zárobku zamestnanca (ak v pracovnej zmluve nie je dohodnuté, že mzda obsahuje aj ohodnotenie za nočnú prácu),
- E. v Poľsku zákon ustanovuje vo výške 20 % zákonnej minimálnej hodinovej mzdy,
- F. v Nemecku zákon ustanovuje náhradné platené voľno, pokiaľ neurčujú inak jednotlivé kolektívne zmluvy,
- G. v Slovinsku a Rakúsku ho zákon ponecháva na jednotlivé kolektívne zmluvy,

2. mzdové zvýhodnenie za prácu vo sviatok

- A. nie je zákonom upravené vo Veľkej Británii,
- B. v Českej republike, Maďarsku a Estónsku zákon ustanovuje vo výške 100 % priemerného hodinového zárobku zamestnanca,
- C. v Poľsku a Nemecku zákon ustanovuje náhradné platené voľno,
- D. v Slovinsku a Rakúsku ho zákon ponecháva na jednotlivé kolektívne zmluvy,

3. mzdové zvýhodnenie za prácu v sobotu

- A. nie je zákonom upravené v Rakúsku, Maďarsku, Poľsku, Slovinsku, Estónsku a Veľkej Británii,
- B. v Českej republike zákon ustanovuje vo výške 10 % priemerného hodinového zárobku zamestnanca,
- C. v Nemecku zákon ustanovuje náhradné platené voľno, pokiaľ neurčujú inak jednotlivé kolektívne zmluvy,

4. mzdové zvýhodnenie za prácu v nedeľu

- A. nie je zákonom upravené v Estónsku a vo Veľkej Británii,
- B. v Poľsku a Nemecku zákon ustanovuje náhradné platené voľno,

- C. v Českej republike zákon ustanovuje vo výške 10 % priemerného hodinového zárobku zamestnanca,
- D. v Maďarsku zákon ustanovuje vo výške 50 % priemerného hodinového zárobku zamestnanca,
- E. v Slovinsku ho zákon ponecháva na jednotlivé kolektívne zmluvy.